

Sygn. akt IV CSK 714/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku J. B. i S. B.
przy uczestnictwie T. B.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 maja 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 26 marca 2013 r., sygn. akt XVI Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Uczestnik postępowania T. B. zaskarżył skargą kasacyjną postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 26 marca 2013 r., wydane w sprawie o zniesienie współwłasności, wnosząc o przyjęcie skargi do rozpoznania „ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie o treść, jaką winno mieć skuteczne zastrzeżenie zgłoszone do protokołu rozprawy w trybie art. 162 k.p.c. w szczególności czy pełnomocnik lub strona postępowania, formułując przedmiotowe zastrzeżenie winna wskazać konkretne przepisy prawa, jakie jej zdaniem zostały naruszone oraz czy winna wykazać możliwy wpływ tego naruszenia na mające dopiero zapaść orzeczenie”. Jako inne istotne zagadnienie prawne skarżący wskazał pytanie, „czy przesłanka rażącej niewdzięczności, o której mowa w art. 898 § 1 k.c., może zostać wyczerpana poprzez całokształt zachowań (działań i zaniechań) obdarowanych skierowanych przeciwko darczyńcy w sytuacji, gdy żadne pojedyncze zachowanie obdarowanych nie może zostać zakwalifikowane jako przejaw rażącej niewdzięczności.”

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

W wypadku powołania się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. konieczne jest przedstawienie problemu prawnego na tle oznaczonych przepisów, zaprezentowanie argumentacji prawnej przekonującej o istnieniu

rozbieżnych ocen prawnych i świadczących o poważnych trudnościach w rozwiązaniu tego zagadnienia oraz wskazanie, dlaczego jest ono istotne i na czym polega jego uniwersalne znaczenie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 23 grudnia 2008 r., IV CSK 454/08, niepubl. i z dnia 12 grudnia 2013 r., IV CSK 384/13).

Skarżący nie przedstawił argumentacji prawnej przekonującej o wystąpieniu zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący, stawiając na tle art. 162 zdanie pierwsze k.p.c. określone pytanie, dał wyraz swoim wątpliwościom dotyczącym wymaganego sposobu formułowania przewidzianych w nim zastrzeżeń, nie dostrzegając, że rolą Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym nie jest odpowiadanie na wątpliwości stron w konkretnych sprawach i weryfikowanie prawomocnych orzeczeń sądowych. W kwestii przedstawionej przez skarżącego nie ma potrzeby ani możliwości formułowania jednoznacznej i uniwersalnej odpowiedzi, nadającej się do zastosowania w każdej sprawie, gdyż właściwy sposób i zakres sformułowania zastrzeżenia przewidzianego w art. 162 k.p.c. zależy od konkretnych okoliczności danej sprawy. Różne aspekty stosowania tego przepisu, w tym eksponowany przez skarżącego, znalazły już wyjaśnienie w orzeczeniach Sądu Najwyższego. W istocie w sprawie nie występuje potrzeba rozwiązania abstrakcyjnego, istotnego problemu prawnego, a jedynie kwestia prawidłowości zastosowania przepisu art. 162 k.p.c., co nie stanowi podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Także stawiając drugie pytanie skarżący skupił się na przedstawieniu swoich wątpliwości i postulowanego rozwiązania postawionej kwestii, a nie na prezentowaniu argumentów prawnych zdolnych do przekonania, że pytanie to stanowi zagadnienie, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wadliwe też jest ujęcie zagadnienia jako „kwestii związanej z wykładnią przepisu rażącej niewdzięczności w rozumieniu art. 898 § 1 k.c.”, tym bardziej, że już wielokrotnie wyjaśniono, że problem ten występuje zawsze na tle konkretnych okoliczności i kwalifikowania ich pod kątem tej ogólnie ujętej przesłanki. Wskazany przez skarżącego aspekt tej kwestii nie zasługuje na miano istotnego zagadnienia

prawnego, mogącego prowadzić do poważnych kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych.

Nie stwierdziwszy przyczyn, które uzasadniałyby przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[aw]